КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»
Голова Вченої ради _____ Л.К. Задорожна
(протокол № 7/3 від «18» листопада 2020 р.)

Ректор Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради»
_____ Л.К. Задорожна
(наказ від «19» листопада 2020 р. № 01-2/407-1ОД)

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ, ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Одеса

2020

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення «Про організацію, виконання та захист випуської кваліфікаційної роботи у Комунальному закладі вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»» (далі – Положення) розроблене на підставі Закону України «Про вищу освіту» 1556-VII від 01.07.2014 р., стандартів вищої освіти України, положення «Про організацію освітнього процесу в Комунальному закладі вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»».

1.2 Метою даного Положення є регламентація процедури з організації раціональної роботи з підготовки кваліфікаційних (магістерських) робіт та захисту їх в екзаменаційній комісії (далі – ЕК) КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (далі – Академія).

1.3 Кваліфікаційна (магістерська) робота – самостійно виконана науково-дослідна робота здобувачем вищої освіти (здобувач вищої освіти) за ступенем «магістр», головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або прикладного характеру за профілем підготовки.

1.4 Виконання та публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачем вищої освіти є обов’язковою складовою освітньо-професійної програми підготовки магістра та дозволяє виявити і застосувати поглиблені теоретичні та практичні знання, уміння, навички правильного тлумачення та застосування теоретичних знань, загальних засад методології наукової та професійної діяльності, розв’язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності. Написана робота повинна відображати здатність здобувача вищої освіти на основі здобутих знань до оригінального мислення та інноваційної діяльності; розв’язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань; зрозуміло та недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують; застосовувати нові підходи та робити прогнози.

1.5 Головною метою кваліфікаційної (магістерської) роботи є оволодіння здобувачем вищої освіти методологією розв’язання сучасних проблем та

завдань наукового та/або прикладного характеру на основі отриманих знань та професійних умінь відповідно до вимог стандарту вищої освіти.

2 ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

2.1 *Магістр* – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС.

2.2 *Кваліфікаційна* (*магістерська) робота* – це самостійна випускна кваліфікаційна робота, підсумок теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти, що містить елементи наукової новизни. Кваліфікаційна (магістерська) робота є формою контролю набутих здобувачем вищої освіти у процесі навчання інтегрованих умінь, знань, навичок, компетентностей дослідницького та інноваційного характеру, які необхідні для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі діяльності.

2.3 *Відгук* – оцінка керівником рівня підготовки випускної кваліфікаційної роботи, що включає в себе обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду і аналізу літератури, коректності цитувань і посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності і обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, ретельності обробки експериментальних даних, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням, якості оформлення кваліфікаційної (магістерської) роботи, апробацію результатів дослідження.

2.4 *Рецензія* – це критичний відгук на випускну кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти, що надається науково-педагогічними (професорами, доцентами) або науковими працівниками профільних кафедр ЗВО/науководослідного інституту або наукових організацій, профільними фахівцями кафедр Академії та містить оцінку випускної кваліфікаційної роботи.

3 ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

3.1 Здобувач вищої освіти самостійно (або з допомогою викладача кафедри) обирає тему кваліфікаційної (магістерської) роботи із переліку тем, затверджених на засіданні випускової кафедри та на засіданні Вченої Ради Академії. Здобувач вищої освіти може запропонувати до включення у вказаний вище перелік свою тему з обґрунтуванням доцільності її дослідження. Тим особам, які свого вибору не зробили, тема визначається із затвердженого переліку кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту. Науковий керівник роботи визначається кафедрою з числа науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та/або вченими званнями. Перелік тем робіт, закріплених за здобувачами вищої освіти та наукових керівників затверджується на засіданні Вченої Ради Академії.

3.2 Після визначення наукового керівника роботи, здобувач вищої освіти повинен з'явитися до нього для погодження індивідуального плану роботи, заповнення завдання на кваліфікаційну (магістерську) роботу, в тому числі **календарного плану-графіку** виконання роботи.

3.3 Здобувач вищої освіти зобов'язаний з'являтися до наукового керівника впродовж усього періоду написання кваліфікаційної (магістерської) роботи у строки, визначені в календарному плані-графіку виконання роботи у час, визначений науковим керівником, з представленням написаних структурних частин роботи. Науковий керівник роботи зобов'язаний впродовж тижня після представлення здобувачем вищої освіти структурної частини роботи прочитати її та висловити зауваження. Під час зустрічей здобувача вищої освіти із науковим керівником перший отримує консультації щодо виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи, а саме: отримує відповіді на окремі теоретичні або практичні питання, пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

3.4 У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених у календарному плані-графіку термінів підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи, науковий керівник роботи зобов'язаний проінформувати завідувача кафедри для прийняття рішення про

включення обговорення цього питання до порядку денного засідання кафедри. Питання про стан написання кваліфікаційних (магістерських) робіт повинне заслуховуватися на засіданнях кафедри не рідше, ніж два рази на семестр.

3.5 Завершена, належним чином оформлена та роздрукована кваліфікаційна (магістерська) робота повинна бути подана здобувачем вищої освіти науковому керівнику для написання відгуку у строк, визначений у календарному плані-графіку.

3.6 **Не пізніше ніж за 10 днів до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт** в екзаменаційних комісіях завершена, оформлена відповідним чином та роздрукована робота із письмовим відгуком наукового керівника повинна бути подана на кафедру. На кафедрі робота відразу реєструється у журналі реєстрації дипломних робіт здобувачів вищої освіти. У відгуку керівник роботи повинен охарактеризувати діяльність випускника під час виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. У разі надання негативного відгуку на кваліфікаційну (магістерську) роботу науковим керівником, такий відгук повинен бути розгорнутим і містити: обґрунтування актуальності теми, логічності і структури викладення матеріалу, якості огляду і аналізу літератури, коректності посилань на наведені в тексті цитати інших авторів, коректності й обґрунтованості вибору методів дослідження, якості емпіричного матеріалу, коректності формулювання власних висновків, відповідності висновків меті та завданням роботи, якості оформлення роботи, апробацію результатів дослідження.

3.7 Робота має бути підписана автором на титульній та на останній сторінці, а також науковим керівником на титульній сторінці. Рішення про допуск роботи до захисту ухвалюється на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту. Допущений до захисту здобувач вищої освіти подає заяву на ім’я голови екзаменаційної комісії до відділу освітньо-наукової підготовки. Відсутність допуску здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи від кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, а також відсутність заяви здобувача з проханням прийняти до захисту його кваліфікаційну (магістерську) роботу є підставою недопуску здобувача до захисту роботи. В такому разі відділом освітньо-наукової підготовки в екзаменаційній відомості ставиться відмітка про такий недопуск.

3.8 За результатами обговорення на засіданні кафедра приймає рішення про недопущення до захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт здобувачів

вищої освіти, які не виконали календарний план-графік і не подали у встановлений термін підготовлену до захисту кваліфікаційну (магістерську) роботу.

3.9 Кафедра призначає рецензента роботи із числа науково-педагогічних чи наукових працівників Академії чи інших ЗВО відповідного фаху – спеціалістів з відповідної проблематики і передає йому роботу для оцінки з розрахунку, щоб рецензент мав не менше як три дні для прочитання роботи та написання рецензії на неї. Склад рецензентів затверджує кафедра педагогіки та освітнього менеджменту не пізніше, ніж за місяць до початку захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт. Якщо призначений рецензент із поважних причин не може підготувати рецензію на роботу, то кафедра із затвердженого переліку рецензентів призначає іншого рецензента. Здобувач вищої освіти має право ознайомитися зі змістом рецензії на свою роботу не пізніше, ніж за день до захисту.

3.10 Кваліфікаційна (магістерська) робота із письмовим відгуком наукового керівника, письмовою рецензією, витягом з протоколу засідання кафедри про допуск здобувача вищої освіти до захисту, заявою про прийняття до захисту дипломної роботи на ім'я голови екзаменаційної комісії здається до відділу освітньо-наукової підготовки, який передає її та зазначені документи у відповідну екзаменаційну комісію (далі–ЕК), в якій буде відбуватися захист роботи, не пізніше ніж за день до початку захистів кваліфікаційних (магістерських) робіт на поточній сесії. Також до ЕК **подаються друковані статті (тези доповідей) здобувача вищої освіти за темою роботи** та інші документи, що вказують на її практичне застосування тощо.

3.11 У визначений день здобувач вищої освіти повинен з'явитися для публічного захисту роботи. Одержання незадовільної оцінки з попереднього (-іх) екзамену(-ів) не є перешкодою для захисту таким здобувачем вищої освіти кваліфікаційної (магістерської) роботи. Захист відбувається перед ЕК, за умови обов'язкової присутності голови (заступника) комісії та не менше половини складу комісії, а також рецензента. Особиста присутність рецензента під час захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи є обов'язковою. У разі неможливості рецензента з'явитися у відповідний день на захист роботи з поважних причин, рецензію виголошує науковий керівник роботи.

3.12 При оцінюванні кваліфікаційної (магістерської) роботи, насамперед, береться до уваги її теоретичний рівень, наукова новизна та

практичне значення. За результатом захисту ЕК приймає рішення про оцінку знань, а також про присвоєння здобувачам вищої освіти кваліфікації та видачі дипломів на засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів ЕК, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним. Рішення ЕК оголошує здобувачам вищої освіти голова в усній формі у той же день, із занесенням результатів до протоколу засідання ЕК. Помилки та виправлення у протоколах не допускаються.

3.13 Повторний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи з метою підвищення оцінки заборонений.

3.14 У разі незгоди з оцінкою, здобувач вищої освіти може подати заяву чи скаргу з питань порушення прав або необ'єктивної оцінки голові ЕК, який їх розглядає та приймає відповідні рішення.

4 ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

4.1 Керівником випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи призначається провідний фахівець у відповідній галузі знань (професор, доцент) Академії, затверджується кандидатура на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту та відповідним наказом по Академії.

4.2 За одним керівником закріплюється не більше п'яти здобувачів вищої освіти рівня магістр.

4.3 Випускну кваліфікаційну (магістерську) роботу здобувач вищої освіти виконує в Академії та/або за рекомендацією випускової кафедри на базі закладу освіти, у наукових інститутах та в інших організаціях, що є базами практики та стажування.

4.4 Обов'язки наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи:

– запропонувати актуальну тему роботи, яка відповідає вимогам стандарту вищої освіти;

– видати завдання на випускну кваліфікаційну роботу з визначеними термінами виконання розділів та подання роботи в ЕК;

– контролювати якість виконання завдання;

– інформувати на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту про виконання здобувачами вищої освіти календарного плану

підготовки роботи та при суттєвому відхиленні від календарного плану порушувати питання про призупинення навчання;

– перевірити випускну кваліфікаційну роботу та оцінити її;

– написати відповідно до вимог аргументований відгук на випускну кваліфікаційну роботу;

– провести підготовку здобувача вищої освіти до захисту випускної кваліфікаційної роботи;

– бути присутнім при захисті роботи на засіданні ЕК.

4.5 Тема випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи закріплюється за здобувачем вищої освіти на підставі його особистої заяви на ім'я завідувача кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

4.6 Випускна кваліфікаційна робота виконується державною мовою, захист теж відбувається державною мовою.

5 ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1 До виконання випускних кваліфікаційних (магістерських) робіт допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали усі вимоги навчального плану і мають рейтинг A, B, C,D з дисциплін, при рейтингу в межах E (60-66 балів) – на розгляд випускової кафедри.

5.2 Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

– обрати тему випускної кваліфікаційної роботи із запропонованих керівником та подати відповідну заяву на ім'я завідувача кафедри педагогіки та освітнього менеджменту;

– взяти участь у розробці індивідуального завдання на виконання випускної кваліфікаційної роботи та подати його на затвердження завідувачу кафедри педагогіки та освітнього менеджменту;

– підбирати й вивчати літературу та інші матеріали з теми випускної кваліфікаційної роботи;

– звітувати науковому керівникові про виконання індивідуального завдання (у строки згідно календарного плану);

– враховувати вказівки та зауваження наукового керівника;

– своєчасно подати випускну кваліфікаційну (магістерську) роботу для попереднього розгляду на кафедру педагогіки та освітнього менеджменту (у строки згідно календарного плану), отримати необхідні рецензії та відгук керівника, висновок експертної комісії про проведену експертизу щодо академічного плагіату;

– розробити доповідь та ілюстративний матеріал (графічний матеріал та/або презентацію випускної кваліфікаційної роботи);

– захистити випускну кваліфікаційну (магістерську) роботу на засіданні ЕК.

6 НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЩОДО НАПИСАННЯ ЧИ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ

6.1 Нез'явлення до наукового керівника роботи. Написані розділи та підрозділи роботи повинні пред'являтися науковому керівнику для прочитання у строки, визначені у календарному плані-графіку виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Факти нез'явлення здобувача вищої освіти до наукового керівника і непред'явлення ним структурних частин роботи останньому фіксуються у протоколах засідань кафедри, на яких ці питання слухаються.

6.2 Несвоєчасне подання кваліфікаційної (магістерської) роботи на кафедру. Якщо завершена, належним чином оформлена кваліфікаційна (магістерська) робота не буде подана науковому керівнику у строк, визначений у календарному плані-графіку, або буде подана пізніше, ніж за 5 днів до дати подання роботи на кафедру, то така робота вважається поданою невчасно і не допускається до рецензування. Факт несвоєчасного подання здобувачем вищої освіти роботи науковому керівнику фіксується у протоколі засідання кафедри. Рішення про недопущення до захисту кваліфікаційних (магістерських) робіт здобувачів вищої освіти, які не виконали календарний план-графік і не подали у встановлений термін підготовлену до захисту кваліфікаційну (магістерську) роботу приймається кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту.

6.3 Робота не відповідає визначеним вимогам, якщо у визначені вище граничні строки подання роботи науковому керівникові подана така робота, яка не відповідає визначеним у цьому Положенні вимогам щодо змісту чи

форми кваліфікаційної (магістерської) роботи, то науковий керівник не повертає роботу на доопрацювання, а пише негативний відгук із детальним обґрунтуванням у ньому того, які саме змістовні чи формальні вимоги не дотримані. Кваліфікаційна (магістерська) робота із негативним відгуком не передається на рецензування і не допускається до захисту перед екзаменаційною комісією.

Якщо ж робота із позитивним відгуком наукового керівника надійшла своєчасно до рецензента, однак останній виявив, що робота не відповідає визначеним вимогам щодо змісту чи форми роботи, то рецензент пише рецензію на роботу, оцінюючи її негативно. Така робота допускається до захисту перед ЕК, яка з урахуванням особистого ознайомлення членів комісії з роботою, урахуванням оцінки роботи рецензентом та її захисту здобувачем вищої освіти приймає рішення більшістю голосів від складу комісії про її оцінку.

6.4 Захист кваліфікаційної (магістерської) роботи на незадовільну оцінку. Здобувачу вищої освіти, який отримав незадовільну оцінку за захист кваліфікаційної (магістерської) роботи перед ЕК, не присвоюється ступінь вищої освіти «магістр» та кваліфікація, не видається диплом і він відраховується з Академії з видачею академічної довідки встановленого зразка. У таких випадках ЕК приймає рішення про повторний захист роботи з доопрацюванням або написання роботи на нову тему, визначену кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту. Вказане рішення фіксується у протоколі засідання ЕК. У разі наявності негативної рецензії, отримання негативної оцінки на захисті, ЕК приймає рішення про написання роботи на нову тему. Відбувається це у порядку, визначеному у цьому Положенні.

6.5 Нез’явлення на захист кваліфікаційної (магістерської) роботи. Неявка на захист кваліфікаційної (магістерської) роботи в час роботи ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти без поважної причини має наслідком відрахування здобувача вищої освіти з Академії. В протоколі засідання ЕК зазначається, що здобувач вищої освіти є не атестований у зв’язку з неявкою на засідання комісії. Захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу у такому випадку здобувач вищої освіти зможе за правилами описаними вище.

У разі нез’явлення здобувача вищої освіти з поважних причин для захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи у день, визначений розкладом захисту робіт, такий здобувач вищої освіти після пред’явлення документа,

який підтверджує поважність причин відсутності на захисті, може захистити кваліфікаційну (магістерську) роботу в інший день, але в межах часу роботи відповідної ЕК щодо атестації здобувачів вищої освіти.

7 СТРУКТУРА, ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

7.1 Випускна кваліфікаційна робота друкується односторонньо на папері формату А4 (297х210 мм). Параметри сторінки: верхнє і нижнє поля – 2 см; ліве поле – 3 см; праве поле – 1,5 см. Шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5. У тексті виділяють абзаци – відступи вправо (1,27 см) на початковому рядку кожної частини тексту.

7.2 Правки, редагування, оформлення текстів здобувач вищої освіти виконує, дотримуючись загальноприйнятих вимог до оформлення.

7.3 Структурні елементи випускної кваліфікаційної роботи:

– *нумерація* сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають арабськими цифрами без знака №. Нумерація сторінок випускної кваліфікаційної роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з «Анотації», закінчуючи останньою сторінкою «Висновків».

– *титульний аркуш* є першою сторінкою випускної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти. На титульному аркуші зазначають повну назву закладу вищої освіти, кафедри; тему роботи; дані про здобувача вищої освіти, наукового керівника та рецензента, місто та рік подання роботи до захисту. Скорочення у назвах ЗВО та теми роботи не допускаються.

– *анотація випускної (магістерської) роботи* – це її стисла характеристика, тобто коротке викладення її сутності, змісту і отриманих результатів (виконується українською та англійською мовами), обсяг 600-800 знаків, також зазначаються 5-6 ключових слів, відповідно до теми дослідження;

– *перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів* (за потребою)*;*

– *зміст* має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної складової випускної кваліфікованої роботи проставляються номери сторінок, що вказують на початок викладення матеріалу розділу;

– *вступ.* Формулюється об'єкт і предмет дослідження, елементи наукової новизни, практична значущість, методи наукових досліджень, апробація результатів на науково-практичній конференції, у разі наявності зазначаються вихідні дані актів впровадження в закладі освіти, організації (акти впровадження в закладі освіти, організації, установі подаються в додатках). Обсяг вступу, як правило, не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

Доцільним є побудова вступу випускної кваліфікаційної роботи із висвітленням таких елементів:

1.1 актуальність теми визначається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до розв’язання певної проблеми, обґрунтування значення роботи для розвитку певної галузі;

1.2 об’єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, обране для вивчення, і розглядає предмет дослідження у всіх його взаємозв’язках;

1.3 предмет дослідження – це процес, що вивчається у межах об’єкта дослідження;

1.4 мета дослідження – це прогнозування результату, визначення оптимальних шляхів вирішення завдань в умовах вибору методів та прийомів дослідження;

1.5 завдання дослідження визначаються поставленою метою і являють собою конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми;

1.6 методи дослідження – це спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності;

1.7 практичне значення отриманих результатів: подання відомостей про застосування результатів досліджень або рекомендації щодо їх впровадження (використання). За наявності, подаються короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та реквізитів відповідних документів; перелік конференцій, на яких було обговорено результати

дослідження із зазначенням назви доповіді, місця та часу проведення конференцій, перелік тез та статей, які було підготовлено, з повною інформацією про їх видання тощо;

1.8 наукова новизна: подають коротку анотацію нових здобутків (рішень, висновків), одержаних здобувачем особисто. Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, підкреслити ступінь новизни.

– *основна частина* випускної кваліфікаційної роботи поділяється на розділи та підрозділи, що мають бути взаємопов'язані, а матеріал – викладеним послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру. Кожний розділ починають з нової сторінки. Рекомендований поділ: 1 розділ – теоретичне обґрунтування проблеми; 2 – опис процедури експерименту (визначення критеріїв, рівнів, методів дослідження та опис процедури дослідження); 3 – результати дослідження і рекомендації щодо практичного застосування. Огляд літератури не повинен перевищувати 25 % від загального обсягу роботи. У основних розділах здобувач має давати оцінку повноти розв’язування поставлених завдань, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень. Наприкінці кожного розділу обов’язково формулюють висновки із стислим викладенням наукових і практичних результатів тієї частини дослідження, що була розглянута у розділі. У висновках не слід переказувати те, що було зроблено в розділі, а сформулювати, що з цього випливає.

– *висновки.* У них здобувачем вищої освіти підбиваються підсумки проведеної роботи, наводяться одержані наукові та практичні результати, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

1) *список використаних джерел* (як правило, за останні 10 років). До цього списку включаються публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація.

Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання». Вказівка на загальну кількість сторінок джерела є обов'язковою.

– *додатки* (за необхідністю) – наводяться допоміжні матеріали: копії документів, витяги із законодавчо-нормативних документів, звіти, інструкції, положення, правила, результати досліджень, громіздкі таблиці, рисунки тощо.

– *оформлення посилань на інформаційні джерела.* Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела ([32]). Якщо посилання здійснюється відразу на декілька джерел, вони відділяються одне від одного комою ([32, 36]).

Посилання розміщується в кінці речення (фрагмента речення) перед крапкою або іншим кінцевим пунктуаційним знаком.

7.4 Текстова частина випускної кваліфікаційної роботи повинна бути проілюстрована обчисленнями, графіками, схемами, таблицями. Наявні у роботі формули необхідно подавати окремо виділеними рядками. Наведені формули, схеми, графіки, таблиці повинні бути пронумеровані за прийнятою системою нумерації.

7.5 Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому по тексту слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад: «... у табл. 2.1». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації скорочено пишуть слово «дивись», наприклад «див. табл. 3.2».

7.6 Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу.

7.7 Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку, наприклад: рис. 1.2. – другий рисунок першого

розділу. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією, відокремлених крапкою.

7.8 Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках.

7.9 Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених крапкою. Номер формули зазначають на рівні формули у круглих дужках у крайньому правовому положенні, наприклад: (2.1) – перша формула другого розділу. Посилання на формули надають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1)».

7.10 Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

7.11 Якщо у роботі представлені значні за обсягом результати обчислень, їх необхідно подати у вигляді таблиць або виокремити як додатки.
7.12 Загальний обсяг магістерської роботи має становити 60-70 сторінок друкованого тексту (з урахуванням списку використаних джерел і не враховуючи додатки).

8 ПОРАДИ ЩОДО ПРОФЕСІЙНОГО ОФОРМЛЕННЯ ТЕКСТУ ВИПУСКНИХ (МАГІСТЕРСЬКИХ) РОБІТ

8.1 Виклад тексту рукопису випускної (магістерської) роботи повинен бути коротким, чітким і не допускати суб’єктивного і неоднозначного тлумачень. Мова тексту повинна бути простою, граматично і стилістично вірною, робота – акуратно візуально оформлена.

8.2 Крім чіткого дотримання описаних вище загальних вимог оформлення тексту, слід також дотримуватись таких правил:

– не допускається присутність у тексті подвійних пробілів;

– не допускається присутність пробілів перед початком та після абзацу;

– не допускається присутність пробілів перед знаками пунктуації (крапками, комами, двокрапками тощо);

– по всьому тексту роботи використовуються однакові типи маркерів для маркірованих списків, причому допускається вживання лише таких маркерів: «■», « », «○», «–», «-» (без лапок);

– по всьому тексту роботи використовуються однакові типи лапок, причому слід дотримуватись принципу парності (закриваючі лапки повинні бути того ж типу, що і відкриваючі): «текст», “текст”, „текст”, "текст";

– між прізвищем та ініціалами, між числами та позначенням їх розмірності (млрд. грн., %), між знаком номера («№») та власне номером обов’язково ставляться нерозривні пробіли (Shift+Ctrl+пробіл);

– розрізняється використання у тексті дефісів та тире: 1.2. дефіс («-») використовується лише у складних словах (наприклад, «інформаційноаналітичний», «емпірико-теоретичний» тощо);

8.3 тире («–») використовується для відділення складових частин речення (наприклад, «Педагогіка – частина загальнолюдської культури…»), причому перед і після тире обов’язково ставиться пробіл;

– стиль «напівжирний» у тексті застосовується лише при оформленні назв розділів, підрозділів, підпунктів роботи, а також для позначення назв таблиць та елементів вступу («Актуальність дослідження», «Мета дослідження» тощо); для інших цілей він не використовується;

– стиль «курсив» у тексті може використовуватись для позначення окремих фрагментів тексту, на які автор хоче звернути увагу, або при цитуванні певного автора, який у своєму тексті застосував курсив. Крім того, курсив може використовуватись для виділення при першому згадуванні специфічних термінів;

– стиль «підкреслений» у тексті зазвичай не використовується, зокрема, слід уникати його і при позначенні посилань на інтернет-ресурси.

8.4 Повністю підготовлену випускну кваліфікаційну роботу роздруковують і брошурують.

9 ПОПЕРЕДНІЙ ЗАХИСТ ВИПУСКНИХ (МАГІСТЕРСЬКИХ) РОБІТ, ВІДГУК ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ

9.1 Попередній захист випускних (магістерських) робіт проводиться на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту (згідно графіку навчального процесу) і має на меті перевірку готовності здобувача вищої освіти до захисту роботи в ЕК (вільне володіння матеріалом роботи, здатність відповідати на питання стосовно сутності та результатів роботи, наявність демонстраційного матеріалу для захисту роботи).

9.2 Відповідно до індивідуального плану написання рукопису випускної кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти у встановлений термін надає науковому керівнику відповідні розділи та завершену роботу в цілому на предмет отримання дозволу на попередній захист роботи на засіданні кафедри.

9.3 Попередній захист випускної кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно в присутності науково-педагогічних працівників кафедри та здобувачів вищої освіти з метою попередньої апробації (експертизи) роботи та отримання допуску до захисту на засіданні ЕК.

9.4 Процедура попереднього захисту складається з:

– подання на розгляд кафедри завершеної випускної (магістерської) роботи, яка відповідає всім вимогам Положення за змістом та оформленням;

– доповіді автора, в якій стисло викладається мета, зміст проведеного дослідження, проблеми та завдання, які викладені в роботі;

– обговорення роботи, під час якої автор дає відповіді на поставлені запитання.

9.5 Попередній захист вважається успішним, якщо здобувач вищої освіти повністю володіє результатами самостійно підготовленої роботи.

9.6 Випускна кваліфікаційна робота не допускається до попереднього захисту у випадку порушення здобувачем вищої освіти вимог до змісту, оформлення та порядку підготовки роботи до захисту та у випадку непроходження експертизи на академічний плагіат.

9.7 Після успішного проходження попереднього захисту випускна кваліфікаційна робота підписується здобувачем вищої освіти, візується науковим керівником і завідувачем кафедри й допускається до офіційного захисту на засіданні ЕК.

9.8 Кожна випускна кваліфікаційна робота, яка отримала дозвіл кафедри на офіційний захист перед ЕК, має отримати відгук наукового керівника з обґрунтуванням актуальності, самостійності, завершеності, наукового рівня, теоретичного й практичного значення отриманих здобувачем вищої освіти результатів дослідження обраної теми й рекомендацією до її офіційного захисту.

9.9 Випускна кваліфікаційна робота після отримання відгуку наукового керівника подається на рецензування. Склад осіб, які можуть рецензувати роботи, затверджується наказом ректора згідно службової записки завідувача кафедри.

9.10 У разі затвердження на засіданні кафедри рішення про недопуск до захисту випускної кваліфікаційної роботи, здобувач вищої освіти відраховується з Академії.

9.11 Захист нової випускної кваліфікаційної роботи (на іншу тему) можливий не раніше, ніж у наступний термін роботи ЕК в Академії.

10 ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ У ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ (МАГІСТЕРСЬКИХ) РОБОТАХ

10.1 Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у випускних кваліфікаційних (магістерських) роботах здобувачів вищої освіти.

10.2 З метою недопущення фактів академічного плагіату у випускних (магістерських) роботах, що виконуються в Академії, рекомендується дотримання алгоритму забезпечення перевірки:

– написана письмова робота подається для попередньої перевірки науковому керівнику;

– за умов позитивного висновку зазначеної особи робота з офіційної електронної пошти кафедри педагогіки та освітнього менеджменту в електронному вигляді направляється для перевірки на академічний плагіат до бібліотеки;

– здобувачем вищої освіти при поданні роботи для перевірки на академічний плагіат заповнюється «Заява щодо самостійності виконання письмової роботи», якою здобувач підтверджує факт відсутності у роботі запозичень з оприлюднених джерел (на паперових та електронних носіях, в тому числі опублікованих у мережі Інтернет) без відповідного оформлення цитувань і посилань, а також засвідчується інформованість про відповідальність у разі виявлення факту академічного плагіату;

– здобувачу вищої освіти надається «Висновок експертної комісії про проведену експертизу щодо академічного плагіату у письмовій роботі».

10.3 Рекомендовані показники оригінальності тексту у письмових роботах здобувачів вищої освіти:

– понад 80 % – текст письмової роботи є оригінальним;

– від 60 до 80 % – оригінальність тексту є прийнятною, за наявності правильно оформлених цитувань і успішного захисту, така робота може претендувати на високу оцінку;

– від 40 до 60 % – письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використані джерела, оскільки має значний об’єм запозичень;

– менше 40 % – письмова робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку (захисту), оскільки має суттєвий об’єм запозичень, що трактується як плагіат.

11 ЗАХИСТ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ (МАГІСТЕРСКИХ) РОБІТ

11.1 До захисту випускних кваліфікаційних (магістерських) робіт наказом ректора допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали навчальний план, пройшли повний курс теоретичної та практичної підготовки.

11.2 Для проведення захисту випускних кваліфікаційних робіт здобувач вищої освіти повинен надати до ЕК такі документи:

– витяг з протоколу засідання кафедри педагогіки та освітнього менеджменту про допуск здобувача вищої освіти до захисту;

– один паперовий примірник роботи (електронний варіант здається для перевірки на плагіат і зберігається у бібліотеці) та матеріали графічної частини (за наявності);

– письмовий відгук наукового керівника з характеристикою діяльності здобувача вищої освіти під час виконання роботи;

– письмова рецензія на роботу;

– довідку про проведену експертизу щодо академічного плагіату.

11.3 До ЕК можуть подаватися й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної випускної кваліфікаційної роботи: надруковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи тощо.

11.4 Захист випускних кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК та керівництва Академії.

11.5 Процедура захисту випускної кваліфікаційної роботи є відкритою, публічною і включає:

– доповідь здобувача вищої освіти щодо змісту роботи;

– запитання до автора з боку членів комісії та інших осіб, які присутні на захисті;

– оголошення відгуку наукового керівника або його виступ;

– оголошення рецензії або виступ рецензента;

– відповіді автора роботи на запитання, що надійшли;

– заключне слово здобувача вищої освіти (у разі необхідності);

– оголошення рішення комісії про оцінку роботи.

11.6 Рішення про оцінку захисту випускної кваліфікаційної роботи приймається на закритому засіданні ЕК, результат оголошується після затвердження протоколу головою ЕК.

11.7 Повторний захист випускної кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не допускається.

11.8 Здобувачі вищої освіти, які виконали наукову роботу, але одержали під час захисту оцінку «незадовільно», отримують академічну довідку і їм надається право повторного захисту випускної кваліфікаційної роботи під час наступного засідання ЕК.

11.9 Здобувачу вищої освіти, який не захищав випускну кваліфікаційну роботу з поважних причин (підтверджених документами), може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи ЕК.

11.10 Засідання ЕК протоколюється, вносяться оцінки, які одержані при захисті випускної кваліфікаційної роботи, особливі думки і зауваження членів комісії. Протокол підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні.

11.11 Голова ЕК готує звіт, у якому відбивається аналіз рівня підготовки здобувача вищої освіти та якості виконання випускної кваліфікаційної роботи, відповідність теми роботи сучасним вимогам, недоліки у підготовці роботи, даються рекомендації щодо покращення навчального процесу. Звіт голови ЕК обговорюється на засіданні Вченої ради Академії.

11.12 Примірники захищених випускних кваліфікаційних робіт передаються до бібліотеки (архіву), де вони реєструються і зберігаються у фонді випускних кваліфікаційних робіт протягом 5 років.